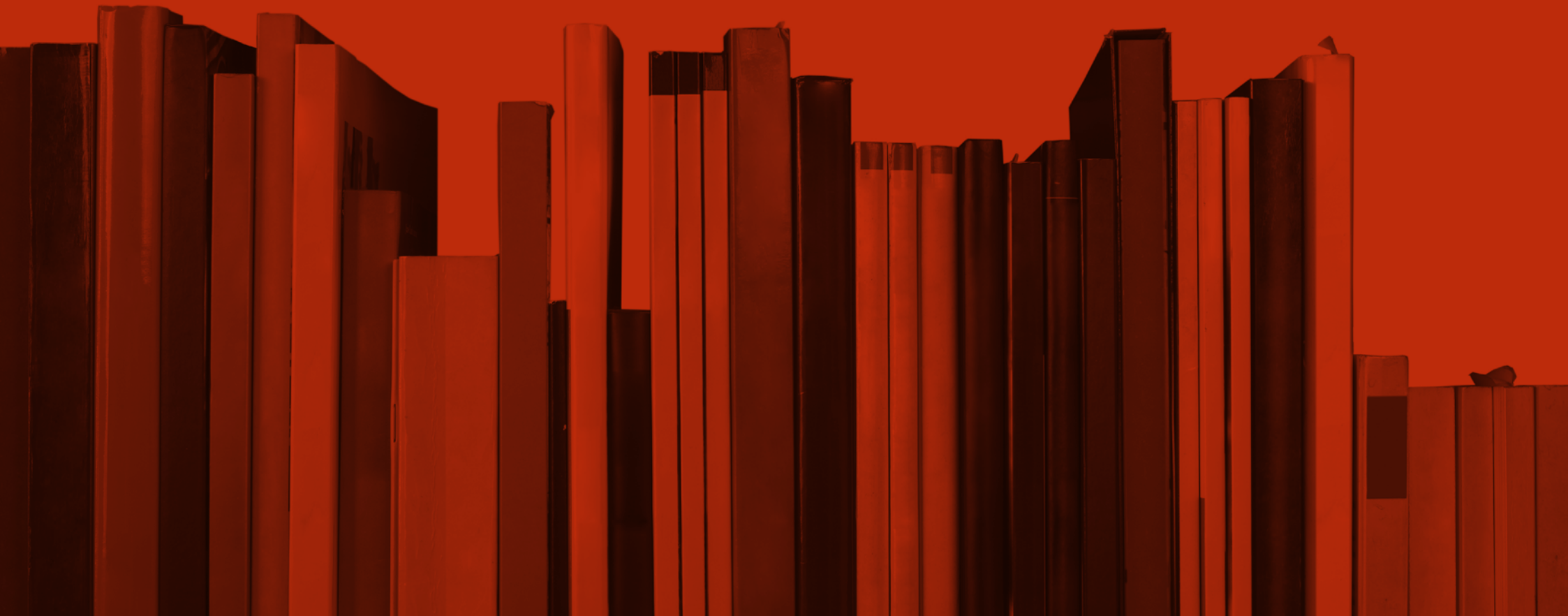
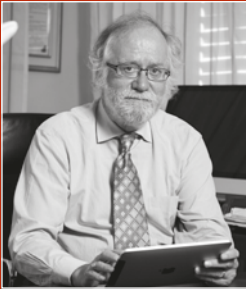

JAARVERSLAG **2010-2011**

Paul Van Cauwenberge
Voorzitter

Rosette S'Jegers
Secretaris-Generaal

VOORWOORD

De Vlaamse Interuniversitaire Raad is het overlegplatform voor de universiteiten.

Nu beleidsvoerders en burgers beseffen dat de enig mogelijke toekomst voor Vlaanderen die van een kenniseconomie is, stelt de samenleving bijzonder hoge verwachtingen in de academische wereld.

Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat de aangroei van nieuwe studenten de demografische trend overstijgt, zeker als men bedenkt dat jongeren in Vlaanderen een brede toegang hebben tot opleidingen die volgens de strengste Europese normen geaccrediteerd worden.

Daar deze opleidingen bovendien uitgebouwd worden in een hoogwaardige onderzoeksomgeving, scoren Vlaamse universiteiten duidelijk beter dan hun zusterinstellingen uit regio's van vergelijkbare omvang en andere kleine taalgebieden. Een bijkomende aantrekkingskracht gaat uit van de inbedding van onze universiteiten in de bredere samenleving, zoals aangetoond door het stijgend belang van maatschappelijk dienstbetoon en contractonderzoek.

We hopen daarom dat het overleg met de overheid zal leiden tot een nieuw accreditatiestelsel dat de hoger onderwijsinstellingen de mogelijkheid biedt zich te laten erkennen als autonome en op kwaliteit aangestuurde organisaties, waar het goed studeren en werken is.

Cruciaal voor de toekomst van onze universiteiten is het aantrekken en motiveren van excellente medewerkers, of zoals Edward Snyder van de Yale School of Management het bij zijn benoeming uitdrukte in een openingsinterview: "If you get the people right, they will build the school".

De schaarbeweging tussen toenemende studentenaantallen en stagnerende financiën hebben in het recente verleden de werkdruk opgevoerd tot niveaus die het succesvol uitvoeren van de driedubbele opdracht voor onderwijs, onderzoek en innovatie in gevaar kunnen brengen.

De Vlaamse Interuniversitaire Raad bevindt zich niet in een gemakkelijke periode, want hij zal ondanks de budgettaire beperkingen consensus moeten bewerkstelligen en oplossingen uitwerken voor twee belangrijke uitdagingen:

- de integratie van de academische opleidingen uit de hogescholen;
- een verbeterde oriëntatie van de jongeren bij hun overgang naar het hoger onderwijs.

Beide uitdagingen zullen overleg vergen met onze partners in de andere onderwijsinstellingen, met vertegenwoordigers van het afnemend veld, met de voogdijministers en last but not least met de studenten. Binnen de universiteiten zullen ze ongetwijfeld samenhangen met een aanpassing van de leertrajecten en een verduidelijking van de leerdoelstellingen voor bachelor, master en doctoraat.

De Vlaamse Interuniversitaire Raad zal in deze zijn rol van bemiddelaar en aanspreekpunt voor alle betrokkenen ten volle opnemen.

INHOUD

TEN GELEIDE

Het jaarverslag dat voor u ligt, biedt u een blik op de activiteiten en projecten van de VLIR tijdens het werkjaar 2010-2011. Het verslag focust op de specifieke aandachtspunten en projecten die ons bezighielden.

De werkzaamheden van de VLIR spelen zich niet in een vacuüm af. Dit jaarverslag besteedt dan ook aandacht aan de ruimere context. Kaderstukjes geven waar nodig extra duiding bij de onderwerpen, verwijzen naar de VLIR-website, naar andere publicaties of naar andere pagina's in het jaarverslag. De onderwerpen zelf hielden we bewust compact. De nieuwsbrief die we vroeger opstartten, onder de naam VLIR-kort, zet de toon voor dit concept. Met onze nieuwsbrief, de website en dit jaarverslag hopen we u ruim te informeren over de rol van de VLIR in het universitaire landschap.

- p4 Deel 1: VLUHR officieel gestart**
- p5** VLUHR officieel gestart
- p6 Deel 2: Beleidsvoorbereiding en -opvolging**
- p7** Onderwijsdecreet XXI in onderhandeling
- p8** Uitbreiding studieduromvang
- p9** Visietekst over de overgang van het Secundair Onderwijs naar het Hoger Onderwijs
- p10** Overeenkomst VLIR-CIUF keuzeopleidingsonderdelen
- p10** Administratieve vereenvoudiging
- p11** Sterke financiering voor sterke universiteiten
- p12** Personeelsaangelegenheden en onderhandelingen in het Vlaams onderhandelingscomité
- p13** Nood aan versterking onderzoeksfondsen IOF en BOF
- p14** VLIR pleit voor het behoud van de Interuniversitaire Attractiepolen
- p15** Toekomstperspectieven voor Doctoral Schools
- p15** Een nieuw financieringsmodel voor studentenvoorzieningen
- p16** VLIR investeert in Gelijkekansenbeleid
- p17** Uitdagingen voor de lerarenopleiding
- p18** Transparantie en Profilering

- p19 Deel 3: Kwaliteitszorg**
- p20** Visitaties 2010-2011
- p21** Een nieuw accreditatiestelsel in ontwikkeling
- p22** Projecten
- p22** Contacten

- p23 Deel 4: VLIR-projecten**
- p24** Evaluatie van het onderzoekmanagement aan de Vlaamse universiteiten
- p24** VABB-SHW voor het eerst operationeel
- p25** Project Learning Outcomes krijgt een vervolg
- p25** Omvorming examen buitenlandse artsen
- p26** Blended Learning

1

VLUHR OFFICIEEL
GESTART

1

VLUHR OFFICIEEL GESTART

Met de ondertekening van de oprichtingsakte, gaven VLIR, VLHORA en de associaties op 20 december 2010 het startschot voor de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR). Met de VLUHR krijgt het hoger onderwijs een uniek aanspreekpunt, waar vragen van of advies naar de voogdijministers centraal behandeld worden.

Op 4 februari 2011 vond de allereerste Algemene Vergadering plaats. Hierin zetelen de instellingshoofden van alle betrokken onderwijsinstellingen en de associatievoorzitters. Naast de Algemene Vergadering functioneert een Raad van Bestuur, die met een beperkter aantal raadsleden instaat voor de dagelijkse werking van de VLUHR.

Naast zijn algemene opdracht, neemt de VLUHR de volgende specifieke decretale taken op in het Vlaamse Hoger Onderwijs:

- de organisatie van externe kwaliteitszorg
- de internationale samenwerking
- het overleg op gebied van ontwikkelingssamenwerking.

De aansturing van deze specifieke opdrachten, is de bevoegdheid van afzonderlijke bestuurscomités.

Macrodoelmatigheid

Nieuwe opleidingen die erkend willen worden, moeten zich onderwerpen aan een macrodoelmatigheidstoets. Hierbij onderzoekt de Erkenningscommissie waar de nieuwe opleiding zich situeert in het bestaande aanbod, wat haar maatschappelijke relevantie en economische doelmatigheid is, en hoe de opleiding in het profiel van de instelling past.

De voorbije jaren won de Erkenningscommissie het advies van VLIR en VLHORA in over de ingediende dossiers. Vanaf dit jaar moet dit advies een VLUHR-advies zijn. De VLUHR werkte daarom een nieuwe procedure uit voor de behandeling van deze dossiers en stelde commissies samen om deze opdracht uit te voeren.

X LEES MEER

De Raad van Bestuur van de VLUHR volgde in het voorjaar van 2011 de volgende dossiers op:

- de macrodoelmatigheid van nieuwe opleidingen,
- de onderhandelingen over OD XXI (p. 7 van dit jaarverslag),
- de opdracht tot oplijsting van bachelor- en masteropleidingen 2010-2011 (p.7 van dit jaarverslag),
- de vereenvoudiging van de studiegelden (p. 10 van dit jaarverslag).

2

**BELEIDSVOORBEREIDING
EN -OPVOLGING**

ONDERWIJS- DECREET XXI IN ONDER- HANDELING

Eind januari 2011 startte binnen het Vlaams Onderhandelingscomité (VOC) het overleg over Onderwijsdecreet XXI. De genummerde onderwijsdecreten verzamelen technische correcties aan bestaande decreten, om de regelgeving te vereenvoudigen of de werking ervan op punt te stellen.

Het VOC onderhandelt doorgaans over personeelsaangelegenheden. Naast enkele bepalingen over personeelszaken, bevatte het voorontwerp van Onderwijsdecreet XXI echter voornamelijk onderwijsmaterie.

Het Onderwijsdecreet XXI brengt voor het hoger onderwijs onder meer veranderingen mee op het vlak van:

- de procedures met betrekking tot de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen,
- de toevoeging van titels ter specificatie bij academische graden,
- de bevoegdheden en procedures van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen,
- het leerkrediet en overmachtssituaties,
- de vrijheid van de hogeronderwijsinstellingen om bacheloropleidingen, masteropleidingen en afstudeerrichtingen in te richten.

Oplijsting van bachelor- en masteropleidingen 2010-2011

Onderwijsdecreet XXI geeft aan de VLUHR de opdracht om aan het Ministerie van Onderwijs een lijst te bezorgen van alle bachelor- en masteropleidingen die de hogeronderwijsinstellingen aanboden in het academiejaar 2010-2011, met inbegrip van de afstudeerrichtingen en vestigingsplaatsen. De Vlaamse Regering zal deze lijst vastleggen voor de academiejaren 2011-2012 en 2012-2013.

Conform de opdracht, maakte de VLUHR deze lijst op, en bezorgde deze eind juni 2011 aan de minister van Onderwijs. De Vlaamse regering legde de lijst vast in een Besluit van de Vlaamse regering op datum van 7-10-2011.

X LEES MEER

- over de onderhandelingen in het VOC over OD XXI: p. 12 van dit jaarverslag.

3

UITBREIDING VAN DE STUDIEOMVANG

Verschillende faculteiten dienden eind oktober 2011 een aanvraag in voor een verlenging van de studieomvang van hun éénjarige masteropleidingen. Het Structuurdecreet van 2003 maakt het mogelijk om éénjarige masteropleidingen met 60 studiepunten uit te breiden tot 120 studiepunten. ODXXI voegde daar de optie aan toe om masters tot 90 studiepunten uit te breiden. In elk geval is het doel de opleiding vakinhoudelijk te verbreden, de opleiding een onderzoeksgerichte finaliteit te geven, een deel van de lerarenopleiding in te bouwen of een doorgedreven specialisatie te realiseren. De argumentatie voor een traject van 120 studiepunten gebeurt op basis van enkele voordelen die gecombineerd bewerkstelligd kunnen worden:

- De erkenning van de masterdiploma's wordt vergemakkelijkt omdat we aansluiten bij de internationale trend naar 2-jarige masters, die trouwens ook in de Franse gemeenschap in ons land werden ingevoerd.
- Er kan zonder inbreuk te doen op de andere leerdoelen ruimte worden gevonden voor uitwisseling en internationale projecten (het zogenaamde mobility window).
- De masterproef krijgt garanties op voldoende studiepunten om diepgang en/of experimentele onderbouw te realiseren.
- In de mastercyclus krijgt de student de mogelijkheid zich te richten op een specialisatie of op de voorbereiding van een loopbaan in onderzoek/onderwijs. De student heeft daardoor minder behoefte aan bijkomende opleidingen na de initiële master.
- Last but not least krijgen de praktijkcomponent, stages en de ervaringsgerichte opleidingsonderdelen hun legitieme plaats in de masteropleidingen waarvoor dit een wezenlijk onderdeel vormt van de leerdoelstellingen.

De VLIR overlegde tijdens het academiejaar 2010-2011 over de doelmatigheid, de financiële implicaties en de impact op de studentenvoorzieningen van de uitbreiding van de studieomvang. De inhoudelijke uitwerking van de studieduurverlengingsdossiers verliep via interuniversitair overleg tussen instellingshoofden, opleidingsverantwoordelijken, studenten en vertegenwoordigers uit het werkveld. Op 31 oktober 2011 werden de dossiers van een groep opleidingen, voornamelijk uit de humane wetenschappen, gezamenlijk voor de betrokken universiteiten ingediend bij de Vlaamse overheid. De volledige lijst met opleidingen die een dossier indienden, is terug te vinden op de website van VLIR.

4

VISIETEKST OVER DE OVERGANG VAN HET SECUNDAIR ONDERWIJS NAAR HET HOGER ONDERWIJS

Vele jongeren falen bij hun eerste kennismaking met het hoger onderwijs en de slaagcijfers van eerstejaarsstudenten beroeren regelmatig de publieke opinie. De universiteiten, maar ook andere onderwijspartners, ontwikkelden een waaier aan initiatieven en strategieën om het studiesucces te verhogen. De impact van deze afzonderlijke initiatieven blijft echter beperkt.

Als eerste stap in de richting van een geïntegreerde aanpak van het probleem, ontwikkelden de universiteiten binnen de VLIR een visietekst. Met deze visietekst willen de universiteiten een aanzet geven tot overleg en samenwerking tussen de betrokken partners over de stroomlijning van de overgang van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs.

X LEES MEER

- Over de hervorming van het secundair onderwijs: p. 17 van dit jaarverslag,
- De visietekst 'Naar een efficiënte oriëntering op het hoger onderwijs' kan u raadplegen op de VLIR-website.

De VLIR-visietekst 'Naar een efficiënte oriëntering op het hoger onderwijs'

De VLIR-visietekst start met de vaststelling van het hardnekkig feit dat de slaagcijfers in het eerste jaar hoger onderwijs laag zijn. Deze vaststelling geeft geen aanleiding tot een pleidooi voor een toelatingsexamen of een beperking van de omnivalentie van het diploma secundair onderwijs. Wel wordt er gesuggereerd om vroeg met oriëntering te beginnen, en naast interesses ook de competenties van de toekomstige studenten bij dit proces te betrekken.

De visietekst is opgezet als een uitnodiging naar alle partners in het secundair en hoger onderwijs om samen het probleem aan te pakken.

De ontwikkelingen in de richting van een grondige hervorming van het secundair onderwijs, bieden een uitgelezen context voor overleg dat onderwijsniveaus overschrijdt en voor de uitbouw van gezamenlijke initiatieven.

5

OVEREENKOMST VLIR-CIUF KEUZEOPLEIDINGS- ONDERDELEN

Vlaamse en Waalse studenten kunnen vanaf 2011-2012 voor de keuzevakken in hun pakket ook kiezen voor opleidingsonderdelen uit de programma's van universiteiten uit het andere landsgedeelte. De VLIR en zijn Franstalige tegenhanger CIUF (Conseil Interuniversitaire de la Communauté française) sloten hierover een overeenkomst af.

Tussen Vlaamse universiteiten was het uitwisselen van keuzeopleidingsonderdelen reeds langer mogelijk. Afspraken hierrond werden vastgelegd in 2005. De overeenkomst uit 2005 vormde de basis voor het overleg met CIUF.

De nieuwe samenwerking grijpen VLIR en CIUF aan om het hoger onderwijs uit beide landsgedeelten dichter bij elkaar te brengen en de informatie-uitwisseling te verbeteren. Samen organiseren ze een studiedag om de intercommunautaire samenwerkingen binnen het hoger onderwijs onder de aandacht te brengen en uit te zoeken op welke vlakken er nog ongebruikt potentieel is voor mogelijke samenwerking.

De studiedag vindt plaats op 15 december 2011 in de zalen van de Universitaire Stichting. De thema's die tijdens deze studiedag aan bod komen zijn studieloopbaanbegeleiding, studentenhuisvesting, kwaliteitszorg en interuniversitaire akkoorden. Een gedetailleerd overzicht en programma vindt u op de website van VLIR.

6

ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING

De universiteiten zijn al geruime tijd vragende partij voor een grondige deregulering en administratieve vereenvoudiging. De planlast nam toe door de administratieve procedures die voortvloeiden uit de implementatie van het flexibiliseringsdecreet. Ook de dubbele rapportering, in het verplichte jaarverslag en in de verschillende overheids-databanken, is de universiteiten een doorn in het oog.

Begin 2010 startte het Departement Onderwijs besprekingen op rond mogelijke administratieve vereenvoudigingen. Een aantal werkgroepen richten zich op vereenvoudigingen op het vlak van controle en rapportering, op het vlak van de flexibilisering en de studentenadministratie, en de integratie van verschillende bestaande decreten in één basisdecreet hoger onderwijs.

De besprekingen over de rapporteringsplicht en de databanken leidden al tot een aanpassing in OD XXI. Ter vereenvoudiging van de flexibilisering wordt de systematiek van de studiecontracten grondig geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De administratieve lastenverlaging zal in het komende academiejaar een belangrijk onderwerp van overleg blijven tussen de overheid en de universiteiten.

Studiegelden

De VLIR werkte op eigen initiatief en in overleg met VLHORA en VVS een model uit voor een vereenvoudiging van de studiegelden. De koepels vragen aan de minister van Onderwijs om een decreetswijziging die de invoering van dit model vanaf 2012-2013 zal mogelijk maken.

Het vereenvoudigde model beoogt een grotere transparantie naar de studenten en hun ouders, een verlaging van de administratieve overlast voor de instellingen en een gelijke behandeling van studenten over de verschillende instellingen heen. VLIR en VLHORA zien er nauwgezet op toe dat het nieuwe systeem geen verhoging van het studiegeld zal meebrengen voor de studenten.

STERKE FINANCIERING VOOR STERKE UNIVERSITEITEN

In het kader van de VLIR – Werkgroep Universitair Beheer en Administratie kwam er een rapport tot stand, waarin de impact van de onderindexering en de besparingen op de universiteiten berekend werd. Uit de berekeningen blijkt dat de universiteiten doorheen de periode 2009–2011 reeds € 97 miljoen minder toelagen gekregen hebben dan in het geval dat de Vlaamse overheid systematisch de werkelijke evolutie van de gezondheidsindex zou hebben toegepast en dat er geen besparingen waren toegepast binnen de basistoelage en het Bijzonder Onderzoeksfonds. Met deze cijfers onder de arm werden de betrokken ministers vanuit de VLIR herhaaldelijk gevraagd om de nodige inspanningen te doen voor de financiering van de Vlaamse universiteiten.

Gekoppeld aan deze problematiek gingen de Vlaamse universiteiten ook in debat met minister Pascal Smet omtrent het gebrek aan investeringsmiddelen om aan de sterk stijgende noden voor onderzoek en onderwijs te kunnen voldoen. Op vraag van de minister werden in overleg met de Participatie Maatschappij Vlaanderen een aantal simulaties gemaakt, waaruit blijkt dat een PPS benadering een complexe formule voor de betrokken universiteiten is en dat het succes op de kapitaalmarkt niet gegarandeerd kan worden. Voor het merendeel van de investeringsnoden in onderwijs en onderzoek biedt deze piste van alternatieve financiering trouwens geen oplossing, daar er in tegenstelling tot bij studentenhuisvesting veel moeilijker een regelmatige inkomstenstroom kan voorspeld worden. De universiteiten hebben bijgevolg hun vraag tot het versterken van de investeringsmiddelen aan de Vlaamse overheid hernieuwd.

Ten slotte werd er vanuit de VLIR ook een amendement ingediend op het Vlaams onderhandelingscomité, waarin zij haar vraag naar het optrekken van de overheadpercentages op wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening opnieuw naar voren schoof. In de praktijk blijken deze percentages immers veel te laag om de werkelijke kosten van dit onderzoek te kunnen dragen. Bovendien maakt het competitief verworven onderdeel een steeds groter wordend gedeelte uit van het totale activiteitenpakket van een universiteit. Omwille van de budgettaire consequenties voor andere domeinen dan het departement onderwijs en vorming werd dit amendement niet aanvaard.

8

PERSONEELS- AANGELEGENHEDEN EN ONDER- HANDELINGEN IN HET VLAAMS ONDERHANDELINGS- COMITÉ

Publicatie Personeelsstatistieken

In oktober 2010 publiceerde de VLIR het jaarlijkse overzicht 'Statistische gegevens betreffende het personeel aan de Vlaamse universiteiten'. Deze publicatie geeft inzicht in de opbouw en de evolutie van het personeelsbestand van de Vlaamse universiteiten, volgens categorie, wetenschappelijke discipline, geslacht, leeftijd, nationaliteit en anciënniteit. Ze wordt graag gebruikt als beleidsinstrument, zoals voor de toekenning van werkingsuitkeringen en onderzoeksmiddelen.

Onderhandelingen in het Vlaams Onderhandelingscomité

In het Vlaams Onderhandelingscomité (VOC) behandelen delegaties van de Vlaamse regering, van het personeel en van de instellingsbesturen alle nieuwe decreten, besluiten, personeelsregelgeving en CAO's voor het Hoger Onderwijs.

In 2010-2011 onderhandelden de delegaties onder meer over de volgende wetgevende thema's:

▪ CAOIII

Op 10 december 2010 werd een nieuwe Collectieve Arbeidsovereenkomst voor het geheel van het hoger onderwijs afgesloten. Deze CAO bevat bepalingen voor het verminderen van de toegenomen werkdruk in het kader van de flexibilisering, een aantal algemene loopbaanaspecten en een reeks afspraken over verloven en mobiliteit voor alle personeelsleden die tewerkgesteld zijn in het Vlaamse hoger onderwijs.

De besturen gaven na onderhandelingen een protocol van akkoord zonder opmerkingen bij deze CAO.

Het Vlaams onderhandelingscomité sloot tijdens dit werkjaar ook een aantal bijkomende protocollen af, om uitvoering te geven aan de verschillende bepalingen van deze CAO.

▪ Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXI

Het VOC heeft in het voorjaar van 2011 geruime tijd onderhandeld over het onderwijsdecreet XXI. Dat decreet wil technische correcties aanbrenge aan de bestaande decreten om te zorgen voor een goede werking en vereenvoudigingen voor het academiejaar 2011-2012. Ook wil het rechtszekerheid bieden aan het onderwijslandschap en een reeks lopende tijdelijke projecten verlengen.

De besturen hebben na onderhandelingen een protocol van akkoord afgesloten op 18 maart 2011. Toch betreuren de besturen dat een aantal gezamenlijke voorstellen vanuit de VLUHR die gericht waren op het beheersbaar houden van de implementatielasten van de flexibilisering van het hoger onderwijs niet opgenomen werden. Deze voorstellen hadden kunnen leiden tot een meer efficiënte organisatie van het onderwijs. Onderwijsdecreet XXI introduceert daarentegen bijkomende lasten en verplichtingen en beknot verder de autonomie van de instellingen.

De besturen vinden de regeling voor de studiegelden voor buitenlandse studenten onuitvoerbaar. Daarbij komen een reeks bijkomende beroepsmogelijkheden bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgang die de rechtsbescherming van studenten of kandidaat-studenten niet of slechts marginaal zullen verbeteren, maar wel heel wat administratieve overlast met zich meebrengen voor de instellingen.

Vanuit de VLIR werden er bijkomend een aantal amendementen ingediend met het oog op de vereenvoudiging van de regelgeving rond het personeel. Zo werden er vanuit de VLIR-Commissie Personeel voorstellen ingediend omtrent de personeelsformatie en de renumneratie van het top-ZAP. Deze punten werden tijdens de onderhandelingen niet aanvaard en zullen opnieuw naar voren geschoven worden in het kader van de onderhandelingen over ODXXII.

NOOD AAN VERSTERKING ONDERZOEKS- FONDSEN IOF EN BOF

De BOF-middelen groeien niet evenredig met de middelen voor innovatie en wetenschap in het algemeen. Dat blijkt uit het rapport “Beoordeling van de kwaliteit van het onderzoekmanagement van de Vlaamse universiteiten” dat de commissie Evaluatie Onderzoekmanagement onder het voorzitterschap van Prof. dr. Robert S. Reneman in december 2010 publiceerde. Voor de universiteiten betekent dit een uitholling van het fundamentele onderzoek. Wanneer ook de IOF-middelen achterblijven, komt het niet-gerichte, via de BOF-middelen gefinancierde, onderzoek binnen de universiteiten bij het voortschrijdende associatieproces nog meer onder druk te staan.

De financiële crisis heeft gezorgd voor een drastische inkrimping van de beschikbare overheidsmiddelen voor wetenschap en innovatie. De vooropgestelde norm van 1% van het BBP aan overheidsinvesteringen in wetenschap en innovatie zal hierdoor niet op korte termijn worden bereikt.

Niettemin heeft de VLIR bij de minister gepleit voor een extra investering om de bestaande universitaire en associatie-onderzoeksfonden (BOF en IOF) te versterken. Ook de VRWI, die aan de minister groeiscenario's voorstelde om de 1%-norm te bereiken tegen 2020, benadrukt de noodzaak aan een evenwichtige verdeling tussen onderzoek op initiatief van de vorser enerzijds en vraaggedreven onderzoek anderzijds.

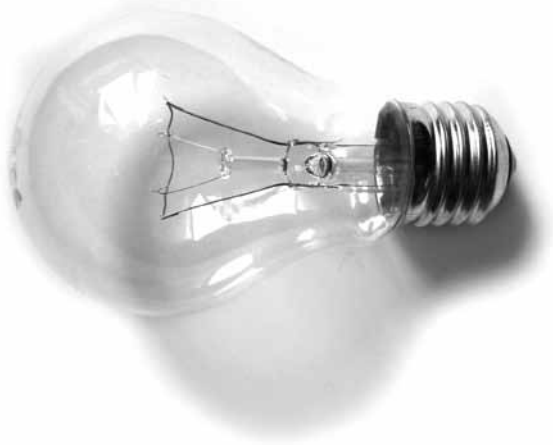
Naar aanleiding van de academische openingen maakte minister Ingrid Lieten eind september 2011 bekend dat er, ondanks de moeilijke budgettaire situatie, een nieuw groeipad voor wetenschap en innovatie zal worden ingesteld. Dit houdt in dat er vanaf 2012 jaarlijks minstens 60 miljoen euro extra zal worden vrijgemaakt. Vanaf 2014 zou er dan, ten opzichte van 2011, jaarlijks sprake zijn van een structurele verhoging van het budget voor wetenschap en innovatie met minimaal 200 miljoen euro. De universitaire instellingen menen dat er op deze manier opnieuw een belangrijke stap in de richting van de 3%-norm voor O&O-uitgaven wordt genomen, al zullen er wel nog extra stappen nodig zijn wil Vlaanderen de deadline van het Pact2020 halen.

X LEES MEER

Over het rapport van de commissie Evaluatie Onderzoekmanagement: p. 24 van dit jaarverslag

Het standpunt van de VLIR over de BOF en IOF-middelen kan u raadplegen op de VLIR-website (hoofding documenten).

De visie van de universitaire instellingen op de beloofde extra middelen kan u raadplegen op de VLIR-website (hoofding documenten).

VLIR PLEIT VOOR HET BEHOUD VAN DE INTER- UNIVERSITAIRE ATTRACTIEPOLEN

10

De VLIR en de CRef (Conseil des Recteurs des universités francophones de Belgique) vreesden een stopzetting van het onderzoeksprogramma Interuniversitaire Attractiepolen (IUAP), door het uitblijven van een nieuwe regering. De huidige fase van dit vijfjarige programma loopt eind 2011 af.

VLIR en CRef vinden het belangrijk dat het IUAP-programma behouden blijft. Universitaire toponderzoekers werken dankzij dit programma samen in gemeenschapsoverschrijdende netwerken, binnen verschillende wetenschappelijke domeinen. Internationale experts beoordelen de kwaliteit van de onderzoeksoutput als excellent.

In een brief aan de federale overheid hebben VLIR en CRef hun ongerustheid over het bedreigde voortbestaan van de IUAP's geuit en een gemotiveerd pleidooi gehouden voor het behoud van dit onderzoeksprogramma. Hierbij werd onder meer aandacht besteed aan de positieve invloed van het programma op de wetenschappelijke samenwerking, (post)doctorale opleidingsactiviteiten en de economische opbrengsten. VLIR en CRef concluderen dat het IUAP-programma een programma is op maat van de noden van het wetenschappelijk onderzoek en tevens een belangrijke opstap voor de internationale samenwerking mogelijk maakt.

VLIR en CRef zijn dan ook verheugd dat de federale overheid in juni 2011 fase VI van het IUAP-programma (2012-2016) heeft goedgekeurd.

X LEES MEER

De uitgebreide motivering van het belang van de IUAP's, kan u terugvinden op de VLIR-website (VLIR-kort, maart 2011).

TOEKOMST-PERSPECTIEVEN VOOR DE DOCTORAL SCHOOLS

Op 19 januari 2011 bespraken de rectoren en andere beleidsverantwoordelijken de werking en toekomstmogelijkheden van de doctoraatscholen en -opleidingen. Aanleiding hiervoor was de publicatie van een doctoraatsstudie naar de valorisatie van doctoraten buiten de academische sector. Het aantal doctorandi stijgt jaar na jaar. Het is daarom belangrijk dat ook niet-academische werkgevers zich bewust worden van de meerwaarde van een doctoraat. Op dit moment wordt deze nog vaak onderschat, vooral in de fase van eerste aanwerving.

De universiteiten erkennen dat hierin een opdracht schuilt voor de doctoraatsopleidingen. Doctorandi moeten hun competenties leren onderkennen en verwoorden in termen van de rol die ze kunnen spelen bij de overdracht en toepassing van nieuwe kennis en innovatieve bedrijfsprocessen, zowel binnen als buiten de academische sector.

De rectoren en beleidsverantwoordelijken vroegen naar aanleiding van deze bijeenkomst aan de VLIR-werkgroep Doctoral Schools op zoek te gaan naar (buitenlandse) best practices die de meerwaarde van het doctoraat aantonen. Daarnaast drukten ze de wens uit tot meer interuniversitaire samenwerking, op het vlak van netwerking, organisatie en informatie-uitwisseling. Zo zou een deel van het aanbod van de doctoraatsopleiding kunnen opengesteld worden voor studenten uit andere universiteiten, of kunnen universiteiten gezamenlijk gespecialiseerde cursussen inrichten en financieren. De VLIR-werkgroep Doctoral Schools zal deze voornemens opvolgen.

x LEES MEER

Lucia Smit: 'De activiteiten van doctoren in de ondernemingssector, valoriseren zij hun vaardigheden en kennis?', PhD thesis, Vrije Universiteit Brussel, 29 juni 2010.

Promotor: Prof. dr. Rosette S'Jegers.

EEN NIEUW FINANCIERINGS-MODEL VOOR STUDENTEN-VOORZIENINGEN

Een nieuw financieringsmodel voor de studentenvoorzieningen is in de maak. Na consultatie van VLIR en VLHORA rondde de overheid in mei 2011 de voorafgaandelijke besprekingen over het nieuwe decreet af. VLIR en VLHORA kregen inspraak via hun werkgroepen Studentenvoorzieningen en waren ook vertegenwoordigd in de Stuurgroep STUVO-decreet van de overheid (met als subgroepen 'financiering', 'inhoud en rapportering' en 'bestuursmodel').

Het decreet zal begin 2013 in werking treden. Het is een verdere stap in de richting van een gelijk financieringsmodel voor zowel hogescholen als universiteiten.

VLIR INVESTEERT IN GELIJKE- KANSENBELEID

Rapport Gelijke Kansen en Diversiteit officieel voorgesteld

Tijdens een studiedag op 14 januari 2011, stelde de VLIR het rapport 'Gelijke Kansen en Diversiteit 2010' voor aan het brede publiek. De twee voorgaande rapporten (gepubliceerd in 2002 en 2005) stimuleerden de universiteiten om acties te ondernemen die vrouwen, allochtonen, personen met functiebeperkingen, werkstudenten en bij uitbreiding alle studenten en personeelsleden ten goede kwamen. Ook dit nieuwe rapport zal de Vlaamse universiteiten ongetwijfeld aanzetten tot reflectie en remediëring.

x LEES MEER

Het rapport Gelijke Kansen en Diversiteit 2010 kan u raadplegen op de VLIR-website.

Naar een sterkere coördinatie van het gelijkekansen- en diversiteitsbeleid

De Vlaamse rectoren zijn erg gevoelig voor de toenemende uitdagingen die de diversiteit van de studenteninstroom en het personeel met zich meebrengt. De 'VLIR-werkgroep Gelijke Kansen' is een uniek interuniversitair platform waarbinnen experts in gelijke kansen en diversiteit samen toewerken naar een inclusief diversiteitsbeleid. Om het gelijkekansen- en diversiteitsbeleid sterker te coördineren, wief de VLIR een nieuwe stafmedewerker aan. Deze deeltijdse kracht ondersteunt ook de VLIR-werkgroep 'Studieloopbaanbegeleiding: Instroom, Doorstroom, Uitstroom' en de VLIR-werkgroep 'Sociale voorzieningen voor studenten'.

Het aanmoedigingsfonds: de inspanningen van de universiteiten geëvalueerd

Het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten voorziet in de financiering van een Aanmoedigingsfonds voor beleidsspeerpunten. Voor de periode 2008-2011 hebben de universiteiten en de hogescholen met de Vlaamse regering een beheersovereenkomst afgesloten, waarin zij zich engageren om hun diversiteits- en gelijkekansenbeleid verder uit te werken.

Een commissie waarin ook VLIR en VLHORA vertegenwoordigd zijn, evalueerde het afgelopen jaar de activiteiten die de hogeronderwijsinstellingen binnen het kader van deze overeenkomst ontwikkelden. Deze commissie rapporteerde de resultaten aan de overheid.

UITDAGINGEN VOOR DE LERARENOPLEIDING

14

De hervorming van het secundair onderwijs

De minister stelde in september 2010 zijn eerste oriëntatienota voor over de hervorming, die het secundair onderwijs zowel op het vlak van inhoud als op het vlak van structuur moet veranderen. De reorganisatie moet onder meer problemen van sociale ongelijkheid, ongekwalificeerde uitstroom en studiekeuze aanpakken. Deze problemen belangen ook het hoger onderwijs aan: zo vormt de uitstroom van het secundair onderwijs de instroom in het hoger onderwijs, en levert het hoger onderwijs de leraren van de toekomst af.

De lerarenopleiding zal de leraren vormen die de vernieuwingen in het secundair onderwijs in de praktijk moeten brengen. De stem van de lerarenopleiding in het debat over een hervorming van de loopbanen van leraren secundair onderwijs is dan ook van cruciaal belang. De VLIR-werkgroep Lerarenopleiding formuleerde al een advies over het stelsel van bekwaamheidsbewijzen. Dit stelsel is nu niet afgestemd op de recente veranderingen in het hoger onderwijs, en zal parallel met de hervorming van het secundair onderwijs moeten herzien worden.

X LEES MEER

Over de initiatieven van VLIR in verband met de overgang tussen secundair en hoger onderwijs: p. 9 van dit jaarverslag.

Beleidsevaluatie van de lerarenopleiding opgestart

De Vlaamse Regering heeft begin 2010 de beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen opgestart. Een commissie van onafhankelijke experts zal de effectiviteit van de lerarenopleidingen en het decreet op de lerarenopleiding evalueren. Daarnaast heeft de evaluatie ook tot doel om beter zicht te krijgen op de praktijk van de lerarenopleidingen in functie van mogelijke nieuwe beleidsinitiatieven. De evaluatie zal een rapport opleveren tegen eind 2012, tesamen met het eindrapport van de visitatie van de lerarenopleidingen. Waar de lerarenopleidingen binnen de visitaties het voorwerp zijn van evaluatie, nemen ze in de evaluatie van het beleid en de decretale bepalingen over de lerarenopleidingen een actieve rol op. De VLIR-werkgroep Lerarenopleiding maakt daarin de stem op van de universitaire lerarenopleidingen.

X LEES MEER

Over de visitatie van de specifieke lerarenopleiding: p. 20 van dit jaarverslag.

TRANSPARANTIE EN PROFILERING

15

In het licht van de wereldwijd toenemende politieke belangstelling voor rankings allerhande en de zoektocht naar een Europees antwoord in de ontwikkeling van zogenaamde multidimensionele transparantie-instrumenten (U-MAP en U-Multirank), achtte de VLIR het opportuun om deze discussies wat nauwer op te volgen, en te onderzoeken hoe de VLIR de instellingen kan ondersteunen bij het zo efficiënt mogelijk inspelen op deze evoluties.

De discussie rond transparantie-instrumenten kan immers niet geïsoleerd worden bekeken maar moet worden geplaatst in de bredere context van de toenemende internationalisering van het hoger onderwijs en het daarmee gepaard gaande toenemende belang van een adequate profilering van onze instellingen. Deze bredere evolutie zal de instellingen de komende jaren voor de nodige uitdagingen plaatsen, uitdagingen die wellicht deels gezamenlijk kunnen worden opgenomen.

In de schoot van het VLIR-secretariaat werd een medewerker deeltijds vrijgemaakt om deze evoluties op te volgen. Concreet werd het huidige werkjaar besteed aan het nodige voorbereidende studiewerk, onder meer door deelname aan verschillende internationale conferenties en seminars betreffende deze thematiek.

Tevens werd actief meegewerkt aan een VLOR-advies inzake transparantie-instrumenten (verschenen op 13 september 2011) en de daaropvolgende VLOR studiedag rond hetzelfde thema (28 november 2011).

Tegen de achtergrond van de op handen zijnde implementatie van UMAP en U-Multirank in Vlaanderen, plant de VLIR om in het komende werkjaar een werkgroep Profilering & Transparantie op te richten die de opvolging van deze dossiers verder kan ondersteunen.

3

KWALITEITSZORG

De VLIR speelt sinds jaren een belangrijke rol in de kwaliteitsbewaking en –verbetering van het universitaire onderwijs, als coördinator van externe onderwijsvisitaties. Commissies van onafhankelijke en gezaghebbende peers visiteren op regelmatige basis de academische opleidingen in Vlaanderen. De bevindingen van deze commissies, publiceert de VLIR in openbare rapporten, die de inhoudelijke basis vormen voor de toekenning van formele accreditaties door de NVAO.

In de toekomst zal de organisatie en de coördinatie van de onderwijsvisitaties onder de bevoegdheid van de VLUHR vallen. In de overgangsfase betekent dit dat alle visitaties waarvoor de instellingen na september 2010 hun zelfevaluatierapport moeten inleveren, visitatierapporten zullen krijgen onder VLUHR-hoofding. De cellen Kwaliteitszorg van VLIR en VLHORA voeren deze visitaties uit, tot het nieuwe accreditatiestelsel in voege treedt.

Academische opleidingen aan de universiteiten

In het academiejaar 2010-2011 publiceerde de Cel Kwaliteitszorg de visitatierapporten van de volgende opleidingen:

- Informatica – Toegepaste Informatica – Computerwetenschappen
- Chemie
- Geologie – Geotechniek
- Elektrotechniek
- Filmstudies en Visuele Cultuur
- Taal- en Letterkunde
- Biochemie en Biotechnologie
- Continental Theological Seminary
- Tandheelkunde
- Architectuur
- Farmaceutische wetenschappen
- Ingenieurswetenschappen – werktuigkunde
- Lichamelijke opvoeding
- Bachelor Sociaal-economische wetenschappen Universiteit Antwerpen (verkorte procedure)
- Master Internationale betrekkingen en diplomatie Universiteit Antwerpen (verkorte procedure)
- Master Actuariële wetenschappen Vrije Universiteit Brussel (verkorte procedure)
- Master Tropical Natural Resources Management K.U.Leuven (verkorte procedure)
- Bachelor Rechten K.U.Brussel (verkorte procedure)
- Bachelor Fysica Universiteit Antwerpen (verkorte procedure)

De Cel Kwaliteitszorg startte eveneens de voorbereidingen voor de visitaties Psychologie, Geschiedenis, Economische wetenschappen – Toegepaste Economische wetenschappen – Handelsingenieur, Verkeerskunde, Werktuigkunde – Elektrotechniek, Manama Specialistische geneeskunde, Urban Studies, Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie, bachelor Rechten UHasselt, Manama Technologie for Intergrated Water Management Universiteit Antwerpen.

X LEES MEER

Op de VLIR-website kan u meer lezen over de afgeronde visitaties: u vindt er de samenstelling van de visitatiecommissies, de betrokken opleidingen en het persbericht dat de resultaten samenvat. De volledige rapporten kan u ook raadplegen of downloaden.

Academische opleidingen aan de hogescholen

In 2010-2011 werden ook verschillende visitatierapporten gepubliceerd over academische opleidingen georganiseerd door hogescholen in het kader van een associatie, met name:

- Industriële Wetenschappen (IW): Industrieel Ontwerpen;
- IW: Textieltechnologie;
- IW: Nucleaire technologie;
- (IW): Elektronica-ICT;
- IW: Chemie-Biochemie;
- Monumenten en Landschapszorg; Textieltechnologie;
- Projectmanagement.

Visitatie van de specifieke lerarenopleiding

De visitatiebezoeken aan de specifieke lerarenopleidingen zijn volop aan de gang. De deelcommissies van de visitatiecommissie bezochten in het voorjaar 2011 reeds 10 van de 38 opleidingen.

Het is de allereerste visitatie voor de specifieke lerarenopleidingen, sinds hun totstandkoming bij decreet in 2006. Deze visitatie is behoorlijk complex: naast universiteiten en hogescholen, zijn ook de centra voor volwassenenonderwijs betrokken. VLIR en VLHORA werkten daarom een aangepast visitatieprotocol uit, in overleg met vertegenwoordigers van de drie types instellingen en de Vlaamse Overheid.

De laatste visitatiebezoeken zullen plaatsvinden in maart 2012. Een eindrapport zal eind 2012 verschijnen.

EEN NIEUW ACCREDITATIE- STELSEL IN ONTWIKKELING

Een nieuw visitatie/accreditatiestelsel is in ontwikkeling. In het academiejaar 2008-2009 toetste de NVAO door middel van pilots haar kaders en procedures voor een nieuw stelsel, dat een instellingsaudit zou omvatten, met daarbij aansluitende beperkte opleidingsbeoordelingen. Op basis van hun eigen evaluatie van deze pilootprojecten, formuleerden VLIR en VLHORA een gezamenlijk standpunt over een nieuw visitatie/accreditatiestelsel, toegespitst op de Vlaamse context en noden.

Terwijl het nieuwe stelsel in Nederland op 1 januari 2011 in werking treedt, is in Vlaanderen het debat over het nieuwe stelsel nog aan de gang. Op 15 juli 2011 heeft de minister van onderwijs zijn conceptnota 'Nieuw stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs' aan de Vlaamse regering voorgesteld. Verschillend met het Nederlandse systeem is dat de minister een verplichte instellingsreview wenst te introduceren waarbij vooral de capaciteit van de instellingen om zelf de kwaliteit van hun onderwijs te borgen, wordt geëvalueerd. Deze systematiek moet vanaf volgende visitatieronden een minder intensieve vorm van externe opleidingsbeoordelingen mogelijk maken.

Op 13 september 2011 werd het voorontwerp van decreet voor advies beschikbaar gesteld aan de VLUHR.

De VLUHR kan zich vinden in de globale opzet van de nieuwe systematiek maar heeft tevens een aantal ernstige bezorgdheden met betrekking tot de decretale uitwerking ervan.

Zo menen de instellingen dat de huidige aanpak nog te weinig zicht biedt op een reële lastenverlaging, pleiten zij voor een systematiek die leidt tot volwaardige 'self-accrediting' instellingen, en sporen zij de overheid aan om de in Nederland ontwikkelde en geteste evaluatiekaders ongewijzigd over te nemen. De instellingen wijzen tevens op het feit dat de precieze focus van de instellingsreview niet eenduidig wordt gedefinieerd en betreuren het dat bestaande bezwaar- en beroepsmogelijkheden sterk worden gereduceerd. Zij betwijfelen ook of de nieuw opgelegde doorlooptijd van 12 maanden voldoende is om alle opleidingsvisitaties op een cohorts- of clusterwijze manier te realiseren. De instellingen dringen er ten slotte op aan dat de drastische gevolgen van een negatieve instellingsreview (de instelling wordt dan niet langer gefinancierd en verliest het recht om graden te verlenen) zou worden heroverwogen.

Deze voornaamste bedenkingen werden inmiddels via een schrijven aan de minister kenbaar gemaakt.

Tegen eind 2011 zou het voorontwerp een definitieve goedkeuring moeten krijgen. De definitieve goedkeuring en bekrachtiging van het decreet is voorzien voor maart 2012.

PROJECTEN

18

Project Luxemburg

De Cel Kwaliteitszorg van de VLIR blijft haar expertise inzetten bij de vierjaarlijkse instellingsevaluaties van de Universiteit Luxemburg, uitgevoerd door een internationaal reviewpanel. Tussen 2007 en 2009 was de Cel reeds intens betrokken bij de opzet van de allereerste globale evaluatie van de Luxemburgse universiteit. In 2010-2011 werd de samenwerking met het reviewpanel verdergezet. Een staf-medewerker van de Cel ondersteunde het panel bij de ontwikkeling en de uitvoering van een tussentijdse opvolgingsevaluatie. Momenteel wordt gewerkt aan de procedures voor de volgende globale instellingsevaluatie die plaats zal vinden in 2012.

E-xcellence project

VLIR is partner in het Europese E-xcellence project dat gecoördineerd wordt door de European Association for Distance Education (EADTU). Het is een project dat kwaliteitszorg in e-learning wil stimuleren door het creëren van een community rond benchmarking in afstandsonderwijs.

Politie, een lerende organisatie

Een medewerker van de Cel Kwaliteitszorg zetelt in de Stuurgroep van het project 'politie, een lerende organisatie'. Het project streeft naar een vernieuwing van het politieonderwijs, gestoeld op de visie van de lerende organisatie en de Europese richtlijnen (Bologna en Kopenhagen). Aanvullend wenst het project ook een gedegen humanresourcesbeleid te ontwikkelen, gericht op een procesmatige afstemming van rekrutering-selectie-VTO-mobiliteit.

CONTACTEN

19

De Cel Kwaliteitszorg van de VLIR en haar Franstalige zusterorganisatie AEQES blijven hun goede banden verder aanhalen. In het kader van een internationaal project stelden de twee organisaties samen met de Cel Kwaliteitszorg van VLHORA een overzichtsrapport op over hoger onderwijs en kwaliteitszorg vanuit een Belgisch perspectief.

De vruchtbare transcommunautaire samenwerking tussen beide organisaties kreeg recent ook een meer formele kant doordat een medewerker van de Cel Kwaliteitszorg eind 2010 werd benoemd als lid van het bestuurscomité van AEQES.

De Cel Kwaliteitszorg onderhield ook haar goede contacten met de Quality Assurance Netherlands Universities (QANU), de visiterende en beoordelende instantie die in Nederland de beoordeling van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek uitvoert.

4

VLIR-PROJECTEN

EVALUATIE VAN HET ONDERZOEKS- MANAGEMENT AAN DE VLAAMSE UNIVERSITEITEN

In februari 2010 installeerde de VLIR een commissie van externe deskundigen om de kwaliteit van het onderzoeksmangement en de werking van de onderzoeksraden van de Vlaamse universiteiten te beoordelen. De externe commissie, onder het voorzitterschap van Prof. R. Reneman (Universiteit Maastricht), vormde haar oordeel op basis van de zelfevaluatiedossiers van de Vlaamse universiteiten en een gemeenschappelijk standpunt over het overheidsbeleid. Daarnaast voerde de commissie gesprekken met de verantwoordelijken voor het onderzoeksbeleid van elke universiteit en met vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en de administratie.

De bevindingen, conclusies en aanbevelingen bundelde de commissie in een openbaar rapport dat ze op 9 december 2010 aan de rectoren overhandigde. Aan het einde van het rapport formuleerde de commissie ook enkele algemene aanbevelingen. Zo vraagt ze onder meer aandacht voor enkele nieuwe ontwikkelingen, zoals de nieuwe financieringsbronnen (Methusalem, tenure track-programma, nieuwe BOF-posities ZAP-personeel, ...), de ontwikkelingen met betrekking tot de associaties en de vorming van de Doctoral Schools. Daarnaast wordt ook opgeroepen tot een nauwere samenwerking rond thema's zoals het Vlaams wetenschappelijk onderzoek in internationaal perspectief, de verdeling van de BOF-middelen, het onderscheid tussen gericht en niet-gericht onderzoek en tot slot, de wetenschappelijke integriteit.

X LEES MEER

Het rapport over de evaluatie van het onderzoeksmangement kan u raadplegen op de VLIR-website.

VABB-SHW VOOR HET EERST OPERATIONEEL

Het Vlaams Academisch Bestand voor de Sociale en Humane Wetenschappen (VABB-SHW) heeft voor het begrotingsjaar 2011 voor het eerst mee de interuniversitaire verdeling van de BOF-middelen bepaald. Het Gezaghebbend Panel (GP) dat verantwoordelijk is voor de opbouw en het wetenschappelijke beheer van het VABB-SHW, diende in oktober 2010 de eerste versie van het bestand in voor de BOF-sleutel van 2011. Het interuniversitaire Expertisecentrum O&O Monitoring (ECCOOM) publiceerde eind 2010 de eerste versie van het VABB-SHW.

Het bestand verzamelt de referenties van wetenschappelijke publicaties, afkomstig van onderzoekers van Vlaamse universiteiten en hogescholen, binnen de sociale en humane wetenschappen. Het beoogt een validering van deze publicaties, zodat deze een rol kunnen spelen bij de verdeling van BOF-onderzoeksmiddelen. De regelgevende basis voor de opbouw van het VABB-SHW werd gelegd in 2008, door het nieuwe financieringsdecreet voor de universiteiten en het Besluit op de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF). Het Gezaghebbend Panel ging aan de slag in 2009, in samenwerking met ECCOOM. De VLIR staat in voor de logistiek-administratieve ondersteuning van het beslissingsproces.

De eerste versie is een voorlopige versie. Ter voorbereiding van de tweede en volgende versies werkt het Gezaghebbend Panel verder aan de verfijning van het beoordelingssysteem voor uitgevers, de uitbreiding van de op te nemen publicatietypes en een gedifferentieerde beoordeling binnen publicatietypes (aanpassing telschema).

X LEES MEER

Voor meer informatie over VABB-SHW kan u terecht op de website www.ecoom.be/vabb. U vindt er de eerste versie van het VABB-SHW, met een begeleidend document, alsook het Reglement van Orde.

Zie ook www.vlir.be/vabb-shw

22

PROJECT 'LEARNING OUTCOMES' KRIJGT EEN VERVOLG

Een goed jaar na opstart werd het pilootproject 'Learning Outcomes' begin 2011 succesvol afgerond! De NVAO valideerde alle domeinspecifieke leerresultatenkaders die haar door de opleidingen 'Bouw' en 'Communicatie' werden aangeboden. De output van de ingenieursopleidingen zal als input meegenomen worden in het vervolgproject dat focust op de academiserende hogeschoolopleidingen en de corresponderende universitaire opleidingen.

Aan dit vervolgproject nemen 4 x 2 families deel: 'Industrieel Ingenieurs & Biowetenschappen' en 'Burgerlijk Ingenieurs & Bio-Ingenieurs'; 'Architecten' en 'Ingenieurs-Architecten'; 'Toegepaste Taalkunde' en 'Taal- en Letterkunde'; 'Handelswetenschappen' en 'Economie'. Net zoals het pilootproject wordt ook het vervolgproject begeleid door VLIR en VLHORA. Het vervolgproject werd in het voorjaar 2011 gelanceerd vanuit de bekommernis om de profielen van elk van de betrokken opleidingen te bewaken, ook in de context van de integratie van academische hogeschoolopleidingen binnen de universiteiten.

23

OMVORMING EXAMEN BUITENLANDSE ARTSEN

De VLIR werkt aan een nieuwe procedure voor de beoordeling van de gelijkwaardigheid van niet-Europese artsdiploma's aan het Vlaamse artsdiploma. De decanen van de faculteiten Geneeskunde, daarin gevolgd door de VLIR-raad, hebben geoordeeld dat we de gelijkwaardigheid van diploma's objectiever kunnen beoordelen wanneer alle niet-Europese artsen aan een examen onderworpen worden.

Binnen de huidige procedures, geeft de VLIR-commissie Gelijkwaardigheid Diploma Arts advies aan Naric-Vlaanderen over de aanvraagdossiers voor volledige gelijkwaardigheid. Artsen die geen volledige gelijkwaardigheid kregen, kunnen via de VLIR een gedeeltelijke gelijkwaardigheid van hun artsdiploma verkrijgen, door deelname aan het interuniversitaire examen.

Een nieuw examen kan zowel het examen 'Gedeeltelijke Gelijkwaardigheid' vervangen, als het opmaken van adviezen aan Naric over de volledige gelijkwaardigheidsaanvragen.

In het najaar van 2011 zullen de voorstellen voor een nieuwe procedure verder verfijnd worden, waarna de VLIR in overleg kan gaan met de betrokken partners.

**BLENDED
LEARNING**

De VLIR zoekt naar nieuwe werkvormen en samenwerkingsmogelijkheden om een leven lang leren zo efficiënt mogelijk te stimuleren en de combinatie tussen arbeid en studie verder mogelijk te maken, ook in het hoger onderwijs. Een kenniseconomie heeft nood aan een beroepsbevolking die zich blijft bijscholen. Een leven lang leren draagt ook bij tot de verdere democratisering van het hoger onderwijs. De oplossing ligt volgens de VLIR in het concept 'blended learning', een uitgekiende combinatie van contactonderwijs en afstandsonderwijs. Dit concept biedt veel flexibiliteit in tijd en plaats, zonder het belang van live-interactie tussen academisch personeel en studenten uit het oog te verliezen.

De VLIR bezorgde aan de minister van Onderwijs een voorstel voor een cluster van pilootprojecten, die de impact en draagwijdte van de (verdere) realisatie van blended learning aantonen. Elk van de projecten speelt in op een vraag van mensen die arbeid met studie op universitair niveau willen combineren of op vragen uit het afnemend veld. De projecten zullen de toegankelijkheid in bestaande onderwijsdomeinen verhogen. Door hergebruik van materiaal en samenwerkingen tussen hogeronderwijsinstellingen en aanbieders van studiemateriaal, wordt daarenboven efficiëntiewinst geboekt.

x LEES MEER

De nota over blended learning kan u nalezen op de VLIR-website.

Colofon

Samenstelling en redactie
Vlaamse Interuniversitaire Raad

Verantwoordelijk uitgever
Prof. Dr. Rosette S'Jegers
Secretaris-Generaal

Vormgeving
www.magelaan.be

De integrale tekst van de VLIR-publicaties,
-adviezen en visitatierapporten is beschikbaar via de website: www.vlir.be

Vlaamse Interuniversitaire Raad
Ravensteingalerij 27
B - 1000 Brussel
T +32 (0)2 792 55 00
F +32 (0)2 211 41 99
administratie@vlir.be